

Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 20.01.2020 по 24.01.2020

2020/3

Дата прийняття:	20/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	20/01/2020 (Велика Палата)
Назва:	CASE OF MAGYAR KÉTFARKÚ KUTYA PÁRT v. HUNGARY (Application no. 201/17)
Зміст:	<p>Заявником у цій справі є політична партія – Magyar Kétfarkú Kutya Párt (the Hungarian Two-tailed Dog Party), зареєстрована в Будапешті.</p> <p>Справа стосувалася порушення права на свободу вираження поглядів у зв'язку з мобільним додатком політичної партії, за допомогою якого виборці могли фотографувати, анонімно завантажувати та коментувати недійсні виборчі бюлетені/голоси під час референдуму щодо імміграції у 2016 році.</p> <p>У вересні 2016 року партія, яка критикувала політичний устрій та уряд, розробила мобільний додаток, що давав змогу виборцям завантажувати, оприлюднювати та коментувати недійсні виборчі бюлетені впродовж референдуму щодо схвалення плану ЄС про переселення осіб, які шукають притулку.</p> <p>На ініційований Урядом референдум, проведений у жовтні 2016 року, було винесено питання «Чи бажаєте Ви, щоб Європейський Союз прописав обов'язкове розселення не угорських громадян в Угорщині без згоди парламенту?».</p> <p>У світлі кампанії декілька опозиційно налаштованих партій закликали виборців бойкотувати референдум або подавати недійсні бюлетені, які не будуть враховані в кінцевому підсумку, що могло бути розцінено як відхилення від ідеї референдуму.</p> <p>Партія (заявник), на протигагу таким закликам, розробила додаток «Cast an invalid ballot» («Видача недійсних виборчих бюлетенів»), який виборці могли використовувати для публікації анонімних фото дійсних і недійсних виборчих бюлетенів та розміщення коментарів про те, чому вони так проголосували.</p> <p>Після поданої приватною особою скарги Національна виборча комісія (the National Election Commission) наклала на партію штраф, встановивши, що створення і використання додатка є агітаційною діяльністю і порушує правила проведення чесних/справедливих виборів, таємницю голосування і використання прав відповідно до їх мети.</p> <p>Партія звернулась до суду зі скаргою, проте Верховний суд Угорщини (Kúria) залишив у силі рішення про використання прав відповідно до мети і зменшив розмір штрафу. Скарга партії до Конституційного суду</p>

була визнана неприйнятною.

У Рішенні Палати суддів ЄСПЛ від 23 січня 2018 року у цій справі констатовано порушення статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція).

Суд, зокрема, підкреслив, що партія-заявник розробила додаток саме з метою дати змогу виборцям використовувати інформацію та комунікаційні технології задля обміну анонімними знімками недійсних виборчих бюлетенів недійсних виборчих бюлетенів. Таким чином, додаток мав комунікаційну цінність, оскільки становив суспільний інтерес. Як зазначив Верховний суд, неможливість ідентифікувати виборців через анонімне завантаження фото та їх опублікування в додатку не вплинула на чесність/справедливість проведення голосування.

Таким чином, Палата суддів ЄСПЛ встановила, що обмеження свободи вираження поглядів партії не слугувало легітимній меті відповідно до пункту 2 статті 10 Конвенції.

28 травня 2018 року Велика Палата ЄСПЛ задовольнила клопотання Уряду про передачу справи на її розгляд. Слухання відбулося 21 листопада 2018 року.

Рішення Суду

Суд установив, що партія-заявник використовувала своє право на свободу вираження поглядів шляхом запуску мобільного додатка та заклику виборців до оприлюднення недійсних виборчих бюлетенів.

Органи влади та суди послались, зокрема, на положення закону про вибори в частині використання прав відповідно до мети як одного із принципів виборчого процесу та на інше положення цього ж закону щодо штрафів за порушення правил агітації.

Ці правові документи були доступні, проте найважливішим питанням для Суду було те, чи могла знати партія-заявник про те, що фотографування та завантаження фотографій виборчих бюлетенів анонімним шляхом могло порушити виборче законодавство, якщо не було конкретного законодавчого акта, який би врегулював такі дії.

Відповідно до рішення Конституційного суду Угорщини 2008 року закон не встановлював того, що могло б розцінюватись як порушення принципу використання прав відповідно до мети, а тому Національна виборча комісія (Комісія) та суди мають вирішувати такі питання у кожній конкретній справі.

Таким чином, відсутність чіткості щодо цього означала, що національні органи влади мали б проявити особливу обережність при тлумаченні положень законодавства, враховуючи можливі ризики у використанні виборчих прав, включно з вільним обговоренням публічних справ.

	<p>Суд наголосив, що Конституційний суд та Верховний суд встановили в деяких справах, що положення було порушено, якщо поведінка, пов'язана з голосуванням, мала «негативні наслідки» для інших осіб, включно з порушенням їхніх прав.</p> <p>У справі партії-заявника Верховний суд відхилив деякі твердження Комісії про порушення виборчого права, проте пояснення про те, яким чином дії партії становили «негативні наслідки», надано так і не було.</p> <p>Коли Комісія постановила Керівні принципи, якими заборонялось фотографувати бюлетені, ці принципи не були юридично обов'язковими. До того ж Верховний суд прояснив відповідність та правові наслідки Керівних принципів вже після референдуму.</p> <p>ЄСПЛ зазначив, що справа партії-заявника була першою, коли органи влади застосували принцип використання прав відповідно до мети до використання мобільного додатка з метою анонімного розміщення фотографій виборчих бюлетенів.</p> <p>Хоча перше застосування законодавчих положень саме собою не робить їх тлумачення непередбачуваним, адже кожне правове положення в певний момент має бути перевірено вперше, у справі партії-заявника передбачуваність була особливо важливою, оскільки вона стосувалась обмеження свободи вираження поглядів політичної партії під час виборів або референдуму.</p> <p>Враховуючи особливу важливість передбачуваності закону, яким обмежується свобода вираження поглядів політичної партії в контексті виборів або референдуму, Суд вважає, що значна невизначеність потенційних наслідків оспорюваних правових положень, які були застосовані національними органами влади, перевищила те, що є допустимим за пунктом 2 статті 10 Конвенції.</p> <p>Суд також дійшов висновку, що закон, який було застосовано задля обмеження свободи вираження поглядів, не був сформульований з належною точністю для того, щоб виключити самовільність та дозволити партії-заявникові відповідним чином регулювати свою поведінку.</p> <p>Отже, в цій справі мало місце порушення пункту 2 статті 10 Конвенції, у зв'язку з чим ЄСПЛ зазначив, що немає необхідності розглядати інші аргументи партії-заявника.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 2 статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>21/01/2020</p>

Дата набуття статусу остаточного:	20/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF BEZZINA WETTINGER AND OTHERS v. MALTA (Application no. 52673/15)
Зміст:	Заявники у цій справі скаржилися на те, що вони залишались без будь-якої компенсації впродовж п'яти десятиліть після експропріації землі, і що компенсація, визначена Арбітражною радою із земельних питань (the Land Arbitration Board), не могла вважатись адекватною. Заявники стверджували, що компенсація була дуже мала, оскільки розрахована з огляду на сільськогосподарське призначення землі, тоді як насправді ця земля використовувалася з метою забудови, і що відповідний закон обмежував суму компенсації оцінкою землі на час подачі заяви без будь-якого врахування часу, який минув до виплати компенсації, що суперечить прецедентній практиці Суду.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (захист права власності).
Дата прийняття:	21/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	21/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF SAIDOVA AND OTHERS v. RUSSIA (Applications nos. 36963/09 and 4 others – see appended list)
Зміст:	Заявники скаржилися на зникнення безвісти їх близьких родичів після стверджуваного незаконного їх затримання військовими під час спеціальних операцій. Розслідування, які проводили правоохоронні органи, тривали декілька років, однак вони були безрезультатними.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у матеріальному аспекті щодо зникнення родичів заявників. Порушення статті 2 Конвенції у процесуальному аспекті щодо неспроможності ефективно розслідувати обставини зникнення родичів заявників. Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо душевних страждань заявників, спричинених зникненням їхніх родичів та реакції органів влади на їхні страждання. Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) у зв'язку з незаконним ув'язненням родичів заявників.

Дата прийняття:	21/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	21/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF SUKHONOSOVA v. RUSSIA (Application no. 3945/10)
Зміст:	<p>23 серпня 2005 року заявницю було засуджено за вчинення двох епізодів привласнення майна з обтяжуючими обставинами та призначено їй покарання у виді позбавлення волі на чотири роки умовно.</p> <p>9 квітня 2009 року заявницю засудили за контрабанду заборонених речовин, а також за незаконне придбання заборонених речовин, володіння ними та перевезення/збут, позбавивши її волі на чотири роки. Цей вирок мав правовий наслідок у виді скасування попереднього вироку про призначення умовного покарання.</p> <p>За сукупністю вироків строк покарання був визначений у виді п'яти років позбавлення волі.</p> <p>30 червня 2009 року апеляційний суд підтримав вирок суду від 9 квітня 2009 року.</p> <p>15 вересня 2009 року Президія Красноярського крайового суду, переглядаючи справу заявниці в порядку нагляду, змінила вирок суду від 23 серпня 2005 року, виключивши обставину, що обтяжувала покарання, та зменшивши строк призначеного покарання. Заявницю було звільнено від відбуття покарання за першим вироком суду у зв'язку із закінченням строків давності.</p> <p>1 червня 2010 року Президія Красноярського крайового суду в порядку наглядового провадження скасувала рішення апеляційного суду від 30 червня 2009 року та направила справу на новий апеляційний розгляд.</p> <p>12 серпня 2010 року суд апеляційної інстанції частково виправдав заявницю за звинуваченням у контрабанді, а також виключив посилення на перше засудження.</p> <p>Внаслідок цього призначене покарання було зменшено до одного року та шести місяців позбавлення волі. Оскільки до цього моменту заявниця відбула довший термін покарання, апеляційний суд негайно ухвалив рішення про її звільнення.</p> <p>Заявницю звільнили наступного дня, 13 серпня 2010 року.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) у зв'язку із затримкою у звільненні заявниці.

Дата прийняття:	21/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	21/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF TIMERBULATOVA AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 44116/10 and 4 others – see appended list)</i>
Зміст:	Справа за змістом аналогічна до справи CASE OF SAIDOVA AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 36963/09 and 4 others – see appended list)</i> .
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у матеріальному аспекті щодо родичів заявників Ali Timerbulatov, Sovdat Timerbulatova, Saidal-Khadzhi Magomedov, Sukhrap Makhauri, Idris Novrzukayev, German Abuyev, Abdul-Vab Dilayev, Lechi Tasuyev та Lema Zaurayev.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції у процесуальному аспекті щодо неспроможності ефективно розслідувати обставини зникнення родичів заявників.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо заявників за заявами <i>Timerbulatova</i> (no. 44116/10), <i>Makhauri</i> (no. 70640/10) та <i>Novrzukayeva and Others</i> (no. 52089/11) щодо душевних страждань заявників, спричинених зникненням їхніх родичів, та реакції органів влади на їхні страждання.</p> <p>Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо незаконного ув'язнення зниклих родичів заявників.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 2 Конвенції.</p> <p>Порушення статті 5 Конвенції щодо другого заявника у справі <i>Novrzukayeva and Others</i> (no. 52089/11) та першого заявника у справі <i>Tasuyev and Others</i> (no. 17499/12) у зв'язку з їх незаконним ув'язненням.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо другого заявника у справі <i>Novrzukayeva and Others</i> (no. 52089/11) та першого заявника у справі <i>Tasuyev and Others</i> (no. 17499/12) у зв'язку із жорстоким поводженням з ними під час ув'язнення.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції у поєднанні зі статтею 3 Конвенції у справі <i>Tasuyev and Others</i> (no. 17499/12).</p> <p>Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (захист права власності) у справі <i>Tasuyev and Others</i> (no. 17499/12).</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції у справі <i>Tasuyev and Others</i> (no. 17499/12).</p>

Дата прийняття:	21/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	21/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF VATSAYEVA AND OTHERS v. RUSSIA (Application no. 44658/12)
Зміст:	Справа за змістом аналогічна до справи CASE OF TIMERBULATOVA AND OTHERS v. RUSSIA (Applications nos. 44116/10 and 4 others – see appended list).
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у процесуальному аспекті щодо неспроможності провести ефективне розслідування обставин зникнення близького родича заявників та його смерті. Порушення статті 2 Конвенції у матеріальному аспекті щодо близького родича заявників. Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку з душевними стражданнями заявників. Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо близького родича заявників.
Дата прийняття:	21/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	21/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ŞAMAT v. TURKEY (Application no. 29115/07)
Зміст:	Справа стосувалася спору про земельну ділянку та межі лісу, що її охоплюють. Між 1982 та 1994 роками заявники придбали акції на земельну ділянку. Попередньо ця земельна ділянка була предметом спору проти колишнього власника зі сторони адміністрації лісового господарства та Казначейства, які вимагали скасування його права власності, оскільки земельна ділянка була розташована всередині Белградського лісу, оголошеного природоохоронною зоною. Суд з питань реєстрації землі (the Land Registry Court) відхилив позов до попереднього власника землі, встановивши, що земельна ділянка розташовувалась за межами лісу. Це рішення набуло статусу остаточного у 1979 році.

	<p>Однак у 2003 році адміністрація лісового господарства порушила провадження проти заявників, вимагаючи скасування їхнього права власності та реєстрації земельної ділянки на праві власності за Казначейством; свої вимоги адміністрація лісового господарства обґрунтовувала кадастровою оцінкою, складеною у 1985 році, відповідно до якої земельна ділянка знаходилася в межах лісу.</p> <p>У 2007 році суди ухвалили рішення на користь адміністрація лісового господарства, оскільки заявники пропустили десятирічний строк для оспорування висновку кадастрової оцінки 1985 року. Суди відхилили аргумент заявників про те, що статус земельної ділянки був остаточно визначений рішенням суду у 1979 році, а тому рішення мало підпадати під дію принципу <i>res judicata</i>.</p> <p>Посилаючись на положення пункту 1 статті 6 Конвенції, заявники стверджували, що провадження, ініційоване проти них, становило порушення принципу правової визначеності.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо принципу правової визначеності під час розгляду провадження у цивільному суді.
Дата прийняття:	21/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	21/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF STRAZIMIRI v. ALBANIA (Application no. 34602/16)
Зміст:	У заяві до ЄСПЛ заявник скаржився на умови свого ув'язнення та неналежний рівень отриманого медичного лікування, що суперечило положенням статті 3 Конвенції, він зазначив, що його ув'язнення «не відповідало процедурі, передбаченій законом» і не було «законним» у розумінні пункту 1 статті 5 Конвенції. Заявникові не було забезпечено швидкого розгляду питання законності його ув'язнення відповідно вимог пункту 4 статті 5 Конвенції, він не мав права на компенсацію щодо стверджуваних порушень пункту 5 статті 5 Конвенції. Заявник також скаржився на відсутність ефективного засобу правового захисту та дискримінацію у зв'язку із психічною хворобою, що є порушеннями статей 13 та 14 Конвенції відповідно.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо умов ув'язнення заявника та неналежного медичного лікування в тюремній лікарні. Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту

	<p>недоторканність).</p> <p>Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції щодо неспроможності Верховного суду швидко розглянути скаргу заявника від 11 січня 2016 року.</p> <p>Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	21/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	21/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF IDRISOVA v. RUSSIA (Application no. 19/16)
Зміст:	Справа за змістом аналогічна до справи CASE OF TIMERBULATOVA AND OTHERS v. RUSSIA (Applications nos. 44116/10 and 4 others – see appended list).
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у матеріальному аспекті щодо чоловіка заявниці Mukhumad Magomadov.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції у процесуальному аспекті у зв'язку з неспроможністю провести ефективне розслідування викрадення Mukhumad Magomadov.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку з душевними стражданнями заявниці.</p> <p>Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо Mukhumad Magomadov.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 3 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	23/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	23/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF GOLOVKO v. UKRAINE (Application no. 2053/09)
Зміст:	<p>У своїй заяві до ЄСПЛ заявник вказав, що з ним жорстоко поводитися працівники міліції і що йому не було забезпечено ефективного розслідування цих фактів.</p> <p>Заявник стверджував, що його засудження головним чином базувалося на його зізнавальних показаннях, отриманих під тиском та за відсутності захисника. Він також зазначив, що мало місце втручання у його право на захист у зв'язку з відмовою в доступі до</p>

	захисника, найнятого його дружиною до 12 лютого 2003 року; інший захисник був нав'язаний заявникові слідчим, і відтворення подій 11 лютого 2003 року відбулося за відсутності правничої допомоги заявникові.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у процесуальному аспекті. Відсутність порушення статті 3 Конвенції у матеріальному аспекті. Порушення пункту 1 та підпункту «с» пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	23/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	23/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF YURIY KOVAL v. UKRAINE (Application no. 35121/09)
Зміст:	У справі предметом розгляду були твердження заявника про те, що з ним жорстоко поводитися працівники міліції під час затримання 16 листопада 2007 року і що не було проведено ефективного розслідування таких фактів на порушення статті 3 Конвенції. Заявник вказав, що умови його ув'язнення та перевезення 23 та 24 грудня 2008 року і побутові умови його ув'язнення у Миколаївському СІЗО суперечили статті 3 Конвенції, звернув увагу на те, що національні суди, які прийняли рішення про досудове тримання заявника під вартою і надалі підтримували раніше обраний запобіжний захід, не були незалежними та неупередженими всупереч пунктам 3 та 4 статті 5 Конвенції тим через те, що клопотання про досудове тримання заявника під вартою було підтримане Головою Верховного Суду України, який мав визначені повноваження стосовно суддів, що приймали рішення про досудове тримання заявника під вартою. Ні заявника, ні його захисників не було поінформовано про судові слухання 18 лютого, 21 квітня та 16 червня 2009 року щодо досудового тримання заявника під вартою, їм не було дозволено бути присутніми на судових засіданнях, сторона захисту не мала можливості підготувати та подати свої заперечення представникам сторони обвинувачення, оскільки стороні захисту не було надано можливості ознайомитись із клопотаннями прокуратури про продовження строку тримання заявника під вартою на порушення пункту 4 статті 5 Конвенції. Заявник також зазначив про надмірну тривалість кримінального провадження проти нього та надмірну тривалість застосування до нього підписки про невиїзд.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо судових слухань 18 лютого, 21 квітня та 16 червня 2009 року. Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із тривалістю провадження.
Дата прийняття:	23/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	23/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF STRYUKOV v. UKRAINE (Application no. 78484/11)
Зміст:	Заявник у цій справі скаржився на те, що йому не було забезпечено належного медичного лікування та допомоги під час ув'язнення і що умови його перевезення між СІЗО та судом були неналежними і він не мав ефективного засобу правового захисту щодо своїх скарг.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку з відсутністю належної медичної допомоги під час ув'язнення. Порушення статті 3 Конвенції стосовно умов перевезення заявника між Запорізьким СІЗО та судом. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	23/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	23/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ADILOVSKA v. NORTH MACEDONIA (Application no. 42895/14)
Зміст:	Справа стосувалася скарги заявниці на те, що національні суди відхилили її цивільний позов, не розглянувши його по суті. У 2004 році заявниця порушила цивільне провадження до Н. С. про визнання за собою права власності на земельну ділянку, яку придбав її покійний батько у брата відповідача Н. С. приблизно у 1965 році. Її дві сестри пізніше приєдналися до провадження як співпозивачі. У 2004 році суд першої інстанції задовольнив позов, проте рішення було скасовано після перегляду судом апеляційної інстанції, а позов заявниці було відхилено у зв'язку з тим, що вона (заявниця) та її сестри не були єдиними законними спадкоємцями їхнього покійного

	<p>батька, який мав ще п'ятеро дітей. Апеляційний суд не взяв до уваги аргументу адвоката заявниці про те, що інші потенційні законні спадкоємці не мали наміру приєднуватися до провадження.</p> <p>Обґрунтовуючи свої вимоги положенням пункту 1 статті 6 Конвенції, заявниця скаржилася, що національні суди відхилили її позов, не розглянувши його по суті.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо доступу заявниці до суду.
Дата прийняття:	23/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	23/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF L.R. v. NORTH MACEDONIA (Application no. 38067/15)
Зміст:	<p>Справа стосувалася Л. Р. – дитини, яка перебувала в державній дитячій установі з трьохмісячного віку, і тверджень про неналежний догляд та жорстоке поводження. Заява до ЄСПЛ була подана у 2015 році Гельсінським комітетом з прав людини (Комітет) (м. Скоп'є) від імені Л. Р.</p> <p>Батьки Л. Р., які страждали на психічні хвороби, відмовилися від нього після його народження у 2004 році. Опікуном Л. Р. був центр соціального захисту, який декілька разів визначав місцеперебування дитини в різних державних установах соціального захисту.</p> <p>У Л. Р. у віці одного року було виявлено затримку росту, у віці трьох років і шести місяців лікарі діагностували в нього розумові відхилення, фізичний параліч та порушення мови.</p> <p>На основі діагнозу лікарів Л. Р. у 2012 році було поміщено до Інституту реабілітації (B.B.S. Rehabilitation Institute) – державної установи відкритого типу для людей з обмеженими можливостями.</p> <p>Інститут, як до поміщення Л. Р., так і впродовж наступного року і дев'яти місяців перебування, постійно звертався до відповідних органів влади, звертаючи увагу на те, що установа не може утримувати осіб із психічними вадами; установа недоукомплектована персоналом, і що працівники установи не мають відповідної кваліфікації для спілкування з Л. Р., у якого були вади слуху та мови.</p> <p>У листопаді 2013 року Омбудсмен відвідав інститут і побачив Л. Р. прив'язаним до ліжка, про що повідомив на прес-конференції з приводу оприлюднення свого річного звіту в червні 2014 року.</p>

	<p>Незадовго після цього Комітет подав від імені Л. Р. скаргу до органів прокуратури.</p> <p>Органи влади дослідили надані Інститутом та Обмудсменом документи та заслухали усні свідчення директора Інституту і чотирьох його працівників. Останні вказали, що поміщення цієї дитини до Інституту було недоречним, і що Л. Р. іноді прив'язували до ліжка, «щоб запобігти його втечі і не піддавати небезпеці».</p> <p>Проте органи влади дійшли висновку про безпідставність скарги, оскільки не було доказів вчинення кримінального правопорушення через відсутність умислу піддавати дитину нелюдському або такому, що принижує людську гідність, поводженню. Ця скарга була відхилена у 2014 році. Органи прокуратури вищого рівня підтримали зазначені висновки у 2015 році.</p> <p>Однак прокурор першої інстанції (the first-instance prosecutor) повідомив прокурора, до юрисдикції якого належала лікарня, що 2008 року встановила діагноз Л. Р., про невідповідність лікарських висновків та дійсного стану здоров'я Л. Р. Подальше розслідування цього факту не дало результатів.</p> <p>У квітні 2014 року Л. Р. було переміщено до іншої установи. Із наступного медичного висновку вбачалося, що в Л. Р. наявний низький рівень розвитку, зокрема у зв'язку з недостатнім його стимулюванням та відсутністю своєчасного лікування.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у матеріальному аспекті.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції у процесуальному аспекті.</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 20.01.2020 по 24.01.2020/
Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2020. – Вип. 3. – 14 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на вебсайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на вебресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua